

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/432/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6413204925
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6413204925.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa: K.. V. T. - IDF, s miestom podnikania Nová Baňa, Štúrova 39, IČO: 17 921 678 proti odporcom: 1/ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici, so sídlom Banská Štiavnica, Križovatka 4, IČO: 37 949 624 a 2/ Správa finančnej kontroly Zvolen, so sídlom Zvolen, T. G. Masaryka 10, IČO: 00 894 494, o určenie, že navrhovateľ neporušil dohodu a o určenie, že odporcovi 2/ nevznikol nárok na penále voči navrhovateľovi, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom, č. k. 5C/67/2013-39 zo dňa 18. 11. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením konanie v časti o určenie, že odporcovi 2/ nevznikol nárok na penále voči navrhovateľovi, zastavil.

V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal určenia, že neporušil Dohodu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku formou jednorazovej paušálnej platby na podporu vytvárania pracovných miest u mikro zamestnávateľov zo dňa 22. 12. 2005 uzavretú s odporcom 1/ (ďalej aj „Dohoda“) s odôvodnením, že nemohol naplniť podmienky tejto Dohody len z dôvodu, že uchádzači o zamestnanie, ktorých navrhovateľ požadoval, neboli zo strany odporcu 1/ k dispozícii. K porušeniu Dohody teda došlo z dôvodov na strane odporcu 1/. Preto podľa názoru navrhovateľa nedošlo ani k porušeniu podmienok, za ktorých mu boli poskytnuté verejné prostriedky, a tým ani k vzniku nároku na zaplatenie penále vo výške 0,1 % zo sumy 533,86 EUR za každý deň od 14.6.2007 do zaplatenia v prospech odporcu 2/. Preto druhým výrokom rozsudku okresného súdu žiadal určiť, že odporcovi 2/ voči navrhovateľovi nevznikol nárok na penále. Z vyjadrenia odporcu 2/ okresný súd zistil, že vykonaním finančnej kontroly u navrhovateľa bolo zistené porušenie podmienok, za ktorých boli navrhovateľovi poskytnuté verejné finančné prostriedky, čo sa posudzovalo ako porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. n/ zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Preto odporca 2/ vydal rozhodnutie č. FZ-431/1091/2007 zo dňa 13.6.2007, ktorým bola navrhovateľovi uložená povinnosť vrátiť časť poskytnutých finančných prostriedkov v sume 5.313,78 EUR a zaplatiť penále vo výške 0,1 % zo sumy, v ktorej došlo k porušeniu finančnej disciplíny. Na odvolanie navrhovateľa následne Ministerstvo financií SR potvrdilo rozhodnutie odporcu 2/ rozhodnutím č. MF/22453/2007/-243 zo dňa 21.8.2007. Navrhovateľ sa následne mal možnosť domáhať preskúmania zákonnosti správneho rozhodnutia na príslušnom súde podľa § 70 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v spojení s § 244 a 250 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“), čo však neučinil. Na základe týchto zistení dospel okresný súd k záveru, že na konanie vo veci určenia, či odporcovi 2/ vznikol voči navrhovateľovi nárok na penále je príslušným Ministerstvo financií SR, ktorý orgán je odvolacím orgánom proti rozhodnutiu odporcu 2/. V dôsledku toho konštatoval nedostatok svojej právomoci, a preto konanie v tejto časti zastavil.

Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že v Dohode s odporcom 1/ sa uvádza, že navrhovateľ mal vytvoriť pracovné miesta len prijatím uchádzačov z úradu práce, ktorí sú v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedení najmenej štyri mesiace. Pokiaľ by bolo v tejto Dohode uvedené, že poskytnutý príspevok je potrebné vrátiť aj keď úrad práce nevie potenciálnych zamestnancov poskytnúť, bol by navrhovateľ príspevok vrátil. Príspevok použil na nákup prevádzkovej budovy a na vybavenie pre novoprijatých zamestnancov, t. j. len na vytvorenie pracovných miest, a nie na niečo iné. Podmienka zamestnať uchádzačov o zamestnanie bola závislá od úradu práce, ktorý budúcich zamestnancov poskytuje a z tohto dôvodu nebolo možné obsadiť vytvorené pracovné miesta niekým iným.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 7 ods. 1 O. s. p. v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.).

Pod právomocou súhrnne rozumieme sumár oprávnení a povinností rozhodovacieho charakteru orgánov ochrany práva, uplatňovaných pri ochrane porušených alebo ohrozených subjektívnych práv alebo právom chránených záujmov jednotlivcov, fyzických alebo právnických osôb. Priorita v hierarchii orgánov ochrany práva patrí súdom a vychádza jednak z Listiny základných práv a slobôd, implementovanej do nášho právneho poriadku ústavným zákonom č. 23/1991 Zb., jednak z Európskeho dohovoru o ochrane základných práv a slobôd. Ústavná podoba tejto koncepcie je normatívne zakotvená v čl. 46 Ústavy SR, v ktorého zmysle sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Generálnu klauzulu civilnej právomoci súdov predstavuje znenie ust. § 7 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú u občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. Citované ustanovenie teda sleduje horizontálnu líniu členenia právneho poriadku na právo súkromné a verejné a následne kopíruje jednotlivé odvetvia súkromného práva. Znamená to, že ide o všeobecné vymedzenie v tom zmysle, že na založenie právomoci civilného súdu nie je potrebné žiadne ďalšie ustanovenie, postačí, ak charakter veci vychádza zo súkromného práva a zároveň neexistuje osobitné ustanovenie, ktoré by právomoc rozhodovať v danej konkrétnej veci priznávalo od súdu odlišnému orgánu. Pokiaľ sa však jedná o právne veci vyplývajúce z verejnoprávnych vzťahov, právomoc civilného súdu na ich prejednanie je s poukazom na § 7 ods. 3 O. s. p. daná len v prípade, ak právomoc súdu vec prejsť a rozhodnúť výslovne ustanovuje O. s. p. alebo iný osobitný zákon. Bez takéhoto osobitného zákonného zmocnenia hovoríme o absencii civilnej právomoci súdu, ktorá predstavuje neodstrániteľnú vadu konania vedúcu k jeho zastaveniu a postúpeniu orgánu, do ktorého právomoci vec prejsť a rozhodnúť patrí.

V prejednanom prípade sa navrhovateľ návrhom vo veci samej okrem iného domáhal určenia, že odporcovi 2/ voči jeho osobe nevznikol nárok na penále. Z okolností danej veci je pritom nesporné, že sa jedná o nárok na penále za porušenie finančnej disciplíny fyzickou osobou pri nakladaní s prostriedkami štátneho rozpočtu a s prostriedkami Európskej únie. Pre správne určenie existencie (prípadne neexistencie) civilnej právomoci súdu na prejednanie danej veci je teda v prvom rade rozhodujúce zistenie, či z hľadiska obsahu právneho vzťahu, ktorý je predmetom konania, ide o súkromnoprávny alebo verejnoprávny vzťah.

Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že odporca 1/ uzavrel dňa 22. 12. 2005 s navrhovateľom Dohodu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku formou jednorazovej paušálnej platby na podporu vytvárania pracovných miest u mikro zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú do 5 zamestnancov, v rámci projektu Podpora vytvárania nových pracovných miest formou nenávratných paušálnych príspevkov č.

23/1/2005/§54/2A podľa § 54 ods. 2 písm. a/ zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a podľa § 51 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Na základe tejto Dohody sa odporca 1/ zaviazal poskytnúť a následne i poskytol navrhovateľovi nenávratný finančný príspevok na zamestnávanie piatich uchádzačov o zamestnanie v celkovej sume 9.661,42 EUR (291.060 Sk). Následnou finančnou kontrolou u navrhovateľa bolo zistené, že boli porušené podmienky poskytnutia finančných prostriedkov, čo bolo kontrolným orgánom vyhodnotené ako porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. n/ zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 31 ods. 9, 12 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov platí, že odvod, penále a pokutu za porušenie finančnej disciplíny štátnou rozpočtovou organizáciou a štátnou príspevkovou organizáciou alebo za porušenie finančnej disciplíny inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou pri nakladaní s prostriedkami štátneho rozpočtu a s prostriedkami Európskej únie ukladá príslušná správa finančnej kontroly (§ 3 písm. d/ zákona č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly), ktorá ich aj vymáha. Ukladanie a vymáhanie odvodu, penále a pokuty sa riadi zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok). Z vyššie citovaných zákonných ustanovení je potom podľa názoru odvolacieho súdu jednoznačné, že ukladanie a vymáhanie odvodov, penále a pokút za porušenie finančnej disciplíny podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov je prejavom mocenského oprávnenia štátu, zastúpeného príslušným štátnym orgánom (v prejednávacom prípade odporcom 2/). Preto vzťah vzniknutý medzi štátom (zastúpeným odporcom 2/) a navrhovateľom je vzťahom mocensky nadriadeného subjektu, ktorý povinnosť úhrady za porušenie finančnej disciplíny ukladá, a vzťahu mocensky podriadeného subjektu, t. j. adresáta takýmto spôsobom ukladanej povinnosti. Uvedený vzťah je potom vzťahom verejnoprávnym, kedy právomoc civilného súdu na prejednanie sporu z neho vyplývajúceho by mohla byť daná len v prípade, ak právomoc súdu túto vec prejednať a rozhodnúť výslovne ustanovuje O. s. p. alebo iný osobitný zákon. Ako však už bolo uvedené vyššie, z § 31 ods. 9, 12 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyplýva, že odvod, penále a pokutu za porušenie finančnej disciplíny ukladá príslušná správa finančnej kontroly (ako orgán prvého stupňa) s tým, že postup pri ukladaní týchto plnení upravuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok). Odvolacím orgánom pri rozhodovaní o sankciách za porušenie finančnej disciplíny (t. j. aj pri rozhodovaní o nároku na penále) je s poukazom na § 58 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) Ministerstvo financií SR.

Ako vyplýva z obsahu spisu, o penále, ktorých dôvodnosť navrhovateľ spochybňuje, už bolo rozhodnuté Správou finančnej kontroly, následne aj Ministerstvom financií SR, ktoré orgány mali právomoc konať vo veci a všeobecný súd nie je oprávnený jeho rozhodnutie revidovať, príp. opakovane rozhodnúť v tomto konaní.

Civilná právomoc súdu na určenie, či odporcovi 2/ vznikol alebo nevznikol nárok na penále voči navrhovateľovi na základe osobitných právnych predpisov a ani z Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva. Preto rozhodol okresný súd vecne správne, ak konanie pre existenciu uvedenej neodstrániteľnej vady konania v tejto časti zastavil.

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 o. s. p. ako vecne správne potvrdil, a na jeho odôvodnenie odkazuje.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.